

rubrieken

nieuws - nieuws artikelen

Voorpagina

Binnenland

Buitenland

Sport

Economie

Planet Multimedia

Wetenschap

extra

XL special

Dossiers

Cartoons

Columns

24 uursoverzicht

Radionieuws

Videonieuws

gerelateerd

Hotlinks

Webgids

Nieuwsspraak: Nieuwe taal uit 2003

Gepubliceerd op woensdag 10 december 2003

Door [Nico van Dijk](#)

Laatst gewijzigd: 12 december 2003

Dagelijks houden de redacteurs van Planet Internet zich bezig met het nieuws. En soms levert dat nieuws ook nog nieuwe taal op. Een overzicht van nieuwe woorden die in 2003 in het nieuws waren of uit het nieuws voortkwamen. Van Balkenende-marge, balkondrama en beroepsbroer tot metroseksueel, Mabel-gate en zeilcontact.

Poll: Wat is uw favoriete taalvondst van 2003?

[A](#) [B](#) [C](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [K](#) [L](#) [M](#)
[N](#) [O](#) [P](#) [R](#) [S](#) [T](#) [V](#) [W](#) [Y](#) [Z](#)

A

Anti-katerpil: Wel de lusten, maar niet de lasten van een stevige alcoholinname. Dat kan dankzij een nieuw pilletje, dat ooit door de KBG gebruikt werd om Russische geheim agenten ook na het innemen van de nodige wodka scherp en alert te houden.

B

Balkenende-marge: Een procent koopkrachtverlies kan ook wel acht procent koopkrachtverlies zijn, bleek enkele weken geleden tijdens het debat over de begroting van Sociale Zaken. En dat terwijl premier Balkenende eerder toch echt gezegd had dat niemand er grosso modo meer dan een procent in koopkracht op achteruit zou gaan. Door extra geld beschikbaar te stellen kunnen toch nog meer mensen binnen deze "Balkenende-marge" blijven dan eerst werd gevreesd. Benieuwd wat volgend jaar de marge wordt.

achtergrond

Weekoverzicht

- + De beste nieuwsfoto's
- + De meest opmerkelijke video's

Cartoons Lectr

- + Pete Doherty al zeven weken clean
- + Nobelprijs voor de Vrede
- + Hans Kazan heeft schulden

De Vrije Man

- + Van Basten langzame leerling
- + Capello wonderdokter Ajax?
- + Alle columns op een rij

advertentie

- **Frisia Financieringen** - 4,3% rente !
- **Postbank.nl** - Doe de Leenscan
- **Hypotheek vergelijken? Doe de gratis test**
- **Dell.nl** - desktops, laptops en meer
- **Wehkamp.nl** - het online warenhuis
- **DSB Bank: Hypotheek 10 jr. 4,75% (actie)**
- **Lexa.nl** - grootste datingsite in Europa
- **MoneYou.nl** - 0% afsluitprovisie (tip)
- **DAG.nl** - 24 uur nieuws, foto's & video's
- **Tip!** - Bereken de waarde van je bedrijf
- **neckermann.com** - voordelig online shoppen

Balkondrama: 'Beton is oorzaak balkondrama' kopte De Telegraaf naar aanleiding van het instorten van vijf balkons in het splinternieuwe appartementencomplex Céramique in Maastricht.

Beurtbalkje: Een dubieus geval in deze woordenlijst. TV Gelderland ontdekte in oktober dat het kartonnen of plastic balkje dat bij de kassa jouw boodschappen van die van je voorganger in de rij scheidt, nog geen naam heeft. En bedacht prompt het woord beurtbalkje. Maar op internet kwamen we de 'boodschappen-divider' al in 2002 tegen.

Bevallingsmaatje: Moderne vrouwen horen veel te veel enge verhalen over bevallen en hebben veel te veel kennis uit allerlei zwangerschapsboeken. Daardoor raken ze in de stress, zo meldt het Algemeen Dagblad op 17 januari, waardoor bevallingen steeds langer duren en er vaker een keizersnee moet worden toegepast. Vrouwenarts A.J. Schneider van het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam pleitte in de krant daarom voor de introductie van een "bevallingsmaatje". Die moet samen met de papa in spe de barende moeder steunen tijdens de bevalling.

Bedrijfsboeven: Hoewel zich in 2003 weinig nieuwe boekhoudschandalen aandienden, echoën de affaires uit 2002 nog na. De beursboeven, zoals de Volkskrant frauderende managers noemt, komen de een na de ander voor de rechter. (De Volkskrant, 2 mei 2003) Ex-Ahold-topman Cees van der Hoeven geniet de twijfelachtige eer op slag Neerlands bekendste beursboef te worden als eind januari blijkt dat er bij het kruideniersconcern flink gerommeld is met de boeken.

Bermmat: Rubberen mat die moet voorkomen dat rond bermpaaltjes en verkeersborden onkruid groeit. Daardoor hoeven maaiers niet meer apart het gras en onkruid rond die paaltjes te maaien, maar kunnen ze gewoon op de trekker blijven zitten. (De Telegraaf, betaalde toegang)

Beroepsbroer: Marten Fortuyn, de oudste broer van Pim, blijft zich met de gang van zaken rond de LPF bemoeien, niet geheel tot genoegen van het bestuur van die partij. De opgestapte LPF-secretaris Oscar Hammerstein noemt Fortuyn "een beroepsbroer", die de "partij voortdurend voor de voeten loopt" en die "alleen getolereerd wordt uit piëteit jegens Pim". Volgens Hammerstein heeft Marten een "ongeëvenaarde drang" zich op de voorgrond te dringen, zodra er een camera in de buurt is. Marten meent zich overal mee te mogen bemoeien louter en alleen omdat hij een broer van Pim is. Marten baarde opzien door met koninginnedag vlaggen met de beeltenis van zijn vermoorde broer te verkopen.

Biebhoooligans: Volgens de Vereniging van Openbare Bibliotheken heeft 20 procent van de biebs in ons land te maken met diefstal, inbraken en hangjongeren. Sommige leeszaal moeten zelfs portiers inhuren om biebhoooligans buiten te houden, meldt De Telegraaf (betaalde toegang).

Bildecollété: Over de lange, hete zomer van 2003 zal nog veel gesproken worden. Behalve de terugkeer van de rosé is het ook de zomer van de vetrolletjes en het bildecollété staat in de papieren versie van Intermediair op 28 augustus.

Bijleenregeling: Wie vanaf 1 januari z'n huis verkoopt en een

duurder huis terugkoopt, moet de overwaarde van z'n oude huis gebruiken voor de aankoop van z'n nieuwe huis. Over dat gedeelte van de winst krijg je geen hypotheekaf trek meer, zo heeft de Tweede Kamer op voorstel van het kabinet besloten. Deze regeling, die bekend staat als de bijleenregeling, moet voorkomen dat mensen de overwaarde in hun zak steken en er een spreekwoordelijke boot van kopen. Wel vervelend voor al die mensen die de afgelopen jaren een flink deel van hun hypotheek hebben afgelost. Hun overwaarde is daardoor flink gestegen.

Bolletjes-crèche: Half februari wordt in de crèche Denyo in het Amsterdamse stadsdeel Zeeburg een baby aangetroffen die op een bolletje heroïne ligt te kauwen. Dat brengt het AD tot de kop "Bolletjes-crèche".

Bosbonus: Door de invoering van de euro in 2002 zijn tal van prijzen omhoog gegaan. Ook de overheid verdient mogelijk zo'n 470 miljoen euro, doordat oude guldens en Nederlandse bankbiljetten niet zijn ingeleverd en dus ook niet omgeruild hoeven te worden. PvdA-lijsttrekker Wouter Bos vond het niet kunnen dat de overheid geld overhoudt aan de grootste wisseltruc aller tijden en stelde, het was verkiezingstijd, voor om alle volwassen Nederlanders 40 euro te geven ter compensatie van de gestegen prijzen: de Bosbonus. (De Telegraaf, 4 januari 2003, betaalde toegang).

C

Claimbaron: Edwin. De Oranjes zijn dit jaar helemaal hot, hun (bijna) aangetrouwde liefjes niet altijd. Al voor Mabel-gate kreeg premier Balkenende te maken met Margarita-gate. Nichtje Margarita (dochter van de tegen bomen pratende prinses Irene) en haar man Edwin de Roy van Zuydewijn voelden zich onheus bejegend door de rest van onze 'First Family'. Sterker nog, dankzij de intriges van tante Trix zou het bedrijfje van Edwin te gronde zijn gericht. En dus wilden ze geld zien. De Oranjesoap vormde een dankbare bron van venijn voor columnist Youp van 't Henk die De Roy van Zuydewijn steevast 'claimbaron' noemt.

Container-terrorisme: 'The war on terrorism' gaat ook in 2003 onverminderd voort. Zeecontainers kunnen heel makkelijk gebruikt worden voor het vervoer van wapens voor terroristische activiteiten, zo blijkt in september. Bovendien kunnen containers met een chemische of explosieve lading zelf ook doelwit van terroristen worden. Dat brengt de koppenmakers van Het Parool op de term container-terrorisme.

E

Eerwraaklijn: Het aantal klik- en klaaglijnen wordt in 2003 uitgebreid met de eerwraaklijn. Allochtone vrouwen die bang zijn voor eerwraak van hun familieleden kunnen bij deze hulplijn van de Allochtone Vrouwentelefoon Oost Nederland hun hart luchten.

F

Flashmob: Deze zomer dook in Amerika, waar anders, een nieuw fenomeen op: de flashmob. Via speciale websites, als DutchMobbing.com, werden mensen opgeroepen op een bepaalde tijd op een bepaalde plek te verschijnen, daar gezamenlijk iets te doen, en direct weer te verdwijnen. De flashmob was geboren. Het fenomeen waaide binnen de kortste keren over naar Nederland. Maar nadat de pers een

paar keer klaar stond om de uit het niets opduikende massa te filmen, was de lol er af en verdween het verschijnsel weer even snel als het gekomen was.

Flirtmanagement: Alles is te managen tegenwoordig en dus ook het spel der verleiding. Er is zelfs een speciaal bureau waar je kunt leren flirten. (NRC Handelsblad, 21 juni 2003)

G

Groetzone: Om de samenleving wat leefbaarder te maken en de hufferigheid te bestrijden wordt in Rotterdam in een aantal wijken een groetzone ingevoerd. Weggebruikers lopen in deze straten het risico zomaar door een wildvreemde vriendelijk gegroet te worden. Teruggroeten is niet verplicht, maar wordt wel aangemoedigd. Het idee is afkomstig van GroenLinkser Joël van der Meer. Vandaar wellicht dat het opschrift "groetzone" qua uitvoering een opvallende gelijkenis vertoont met het groenrode-logo van GroenLinks.

GSM-voyeur: Een beetje mobiel telefoonapparaat is tegenwoordig uitgerust met een fotocameraatje. Daarmee kun je ook onopvallend foto's maken die anderen misschien niet zo waarderen. Zo werd in september in Dokkum een jongeman betrappt die zijn met een fotocamera uitgeruste telefoontje onder de deur van een kleedhokje doorstak en foto's maken van een 44-jarige vrouw die zich in de belendende ruimte stond om te kleden. Een GSM-voyeur dus. De knaap is opgepakt. (De Telegraaf,betaalde toegang)

Gruiten: Nogal wat kinderen komen nogal wat elementen uit de Schaal van Vijf te kort en eten ongezond. Daarom start begin 2003 het project Schoolgruiten, waarbij kinderen op school gratis groente en fruit kunnen eten. Gruiten is dan ook samentrekking van groente en fruit.

H

Heinsbroek-hindernis/Bomhoff-barrière: Begin januari barstte de verkiezingsstrijd in alle hevigheid los. En ook die leverde nieuwe woorden op: Zo pleitte Femke Halsema van GroenLinks voor de invoering van de Heinsbroek-hindernis/Bomhoff-barrière. Om te voorkomen dat disfunctionerende bewindslieden in hun val een heel kabinet meeslepen, zou het functioneren ministers en staatssecretarissen na honderd dagen geëvalueerd moeten worden. Wie niet genoeg z'n best heeft gedaan, moet z'n biezen pakken.

Hekwerkwijk: In navolging van de Verenigde Staten, waar gegoede buurten zich via grote hekwerken afscheiden van de grote, boze buitenwereld, zou de 'gated community' ofwel de hekwerkwijk ook in Nederland z'n opwachting maken, schrijft de Volkskrant op 10 september (betaalde toegang). In zo'n hekwerkwijk zullen bewoners weinig te maken hebben met postcodediscriminatie.

Hittedode: (zowel met als zonder tussenstreepje geschreven) is geen nieuw woord. We vonden de eerste vermelding op het web uit 1995. Maar in de bijna-recordzomer van 2003 duikt het woord veelvuldig op in de media. Alleen al in Nederland sterven duizend mensen extra als gevolg van de langdurige warmte. In Frankrijk loopt het aantal hittedoden op tot 15.000.

Hobbykip: De vogelpest heeft ook gevolgen voor particulieren die bij wijze van hobby kippen en eenden houden. Als ze in het

besmette gebied wonen, moet ook de hobbykip geruimd worden. Pluimveeactivisten die het niet met dat beleid eens zijn, laten hun hobbykip onderduiken waardoor het ineens een onderduikkip wordt. Niet te verwarren met de verklikkerkip (zie onder de V). Overigens wordt het woord hobbykip in sommige kringen al gebruikt als scheldwoord.

K

Kidhunting: Ook wel terugontvoering genaamd. Gescheiden partners gaan er soms vandoor met de kinderen en houden die verborgen voor de andere ex-partner. Die kan tegenwoordig twee professionele bureaus <http://www.stichtingkinderontvoering.nl/> inschakelen die de koters in opdracht weer "terug ontvoeren". In de gemeente Assen bleek de Sociale Dienst zelfs de reiskosten voor zo'n kidhunting te betalen.

Kippenkliklijn: Tijdens de vogelpest-epidemie moeten kippenhouders in grote delen van het land hun dieren binnenhouden. Wie toch loslopende kippen ziet, kan de kippenkliklijn bellen. De Algemene Inspectiedienst komt dan langs om een onderzoek in te stellen en eventueel dieren te ruimen.

Koffiemelkcupdekseltjesverzamelaar: Prachtig Scrabble-woord dat we tegenkwamen in De Telegraaf (betaalde toegang) van 5 november. Er blijkt zelfs een heuse internationale vereniging van verzamelaars te bestaan. En die houden waarschijnlijk ook wel eens een Koffiemelkcupdekseltjesverzamelaarcongres.

Koppelteken-Nederlander: Het woord 'allochtoon' is langzamerhand een scheldwoord geworden en doet geen recht meer aan de grote diversiteit van de niet-Nederlanders. Daarom pleit de CDA-ideoloog Anton Zijderveld voor de invoering van het begrip 'koppelteken-Nederlanders' in te voeren. Naar Amerikaans voorbeeld, waar iemand bijvoorbeeld 'Afro-American' is, zou je dan woorden als 'Marokkaanse Nederlander' krijgen. Niet te verwarren met 'kutmarokkaan'.

L

Liegtieten: Youp van 't Hek op 3 mei in zijn column in de NRC over het verschijnsel dat steeds meer mensen er kunstmatig jonger uit zien. Nederlanders, zowel bekend als onbekend, konden zich dit jaar in verschillende televisieprogramma's laten liften en anderszins verbouwen om strakker en daardoor beter in hun vel te geraken.

M

Mabel-gate: Mabel Wisse Smit, de verloofde van prins Johan Fris, blijkt in haar jonge jaren kennis geweest te zijn van de inmiddels geliquideerde topcrimineel Klaas Bruinsma. Maar volgens misdaadverslaggever Peter R. de Vries blijkt zij ook kennis gehad te hebben aan diezelfde Klaas. Tenminste, dat zegt Charlie da Silva, een ex-lijfwacht van 'De Dominee' tegenover De Vries. Het lijdend voorwerp moet dan toegeven dat zij ook wel eens op het bootje van Bruinsma, de Neeltje Jacoba, heeft overnacht, maar dat er echt geen sprake was van een relatie. Waar hebben we dat meer gehoord? De hele kwestie leidt tot Kamervragen een nieuw onderzoek en het woord Mabel-gate, dat we voor het eerst aantreffen op Yorin FM.

Mabelen: Hedendaags voor 'liegen'.

Maximama: De Oranjes zorgen voor nog meer nieuwe woorden, en nieuwe familieleden. Prins Willem-Alexander en prinses Máxima hebben op 7 december een dochter gekregen: Catharina-Amalia. De bekendmaking eerder dit jaar dat er een troonopvolger in de maak was, zorgde voor een variant op de maximania uit 2001 en 2002: Maximama.

Merkenjunk: Marokkaanse jongeren blijken twee keer zoveel aan kleding uit te geven als hun Nederlandse leeftijdgenoten. Ze willen vooral dure merken en dat maakt hen volgens het Algemeen Dagblad merkenjunks.

Metroseksueel: Geen benaming voor een man die in de ondergrondse z'n broek laat zakken, maar een ander woord voor de nieuwe stadsman. Hij laat zijn vrouwelijke kant zien, zonder een mietje te worden. Of, zoals Het Parool schreef, "Een man die zijn emoties niet wegstopt, maar ver weg blijft van de softe sandalen waar de Nieuwe Vader in rondluiert. Een man die je tegenkomt in de PC Hoofd maar ook op het Spui." De uitvinding van het dit mantype wordt toegeschreven aan het blad The Independent dat dit type man in 1994 al omschreef als "the mirror man". Prototypes: David Beckham, acteur Johnny Depp zoals in Pirates of the Caribbean, Bill Clinton en vrouwenidool George Clooney.

Massavernietingsregime. Massavernietigingswapens werden in Irak niet gevonden, ondanks de stellige beweringen van Bush en Blair, voor de oorlog, dat Saddam Hoessein over dat wapentuig zou beschikken. Zij moeten zich tegenover de wereld verantwoorden over deze casus belli die achteraf meer een canard bleek te zijn. In Nederland bestaat bij de regeringsfracties geen behoefte aan een debat over de legitimiteit van de oorlog tegen Irak. "Het was in elk geval een massavernietingsregime," zegt D66-Kamerlid Bert Bakker op 14 juli in Het Parool.

Mido-en: Opgetekend uit de mond van het PvdA-Kamerlid Frank Heemskerk door het weekblad Carp. Het woord is afgeleid van Ajax-voetballer Mido en betekent zoiets als: kort tevoren met een rotsmoes afbellen.

Mob-loggen: Woord uit de internetgemeenschap van webloggers dat in verschillende betekenissen wordt gebruikt. Het kan afgeleid zijn van mobiel bloggen en betekent dan je camerafoon gebruiken om je weblog te vullen. Maar het kan ook gebruikt worden als digitale variant op de flash-mob en betekent dan in allerlei weblogs dezelfde postings plaatsen.

N

Nakijkassistent: Om leraren van saai en tijdrovend correctiewerk te verlossen voert de sectie Engels van het Carmel College Salland de nakijkassistent, een eerstegraads bevoegd docente, in. Die krijgt de proefwerken digitaal of per traditionele post thuisgestuurd, kijkt het na en stuurt het weer terug. Docenten houden zou meer tijd over om les te geven.

O

Olieschaats: In de race naar steeds snellere ronde tijden kwamen er klapschaatsen, carve-schaatsen, dubbele klapschaatsen en 3D-schaatsen. En in augustus kwam daar een nieuw fenomeen bij: de 'gesmeerde schaats', in de

volksmond al snel omgedoopt tot olieschaats. Uit een minireservoir in de ijzers druppelt via minuscule gaatjes olie op het ijs. De weerstand tussen schaats en ijs zou hierdoor worden verkleind, waardoor het glijden beter gaat. Helaas verbiedt de internationale schaatsbond ISU het gebruik ervan zodat de olieschaats terug in het vet kan.

Ophokgebod: Vogelpest-woord: Verplichting om de kippen dag en nacht binnen te houden.

Oploopsituatie: Guus Hiddink, wiens successen met het Zuidkoreaanse elftal in 2002 nog leidden tot het woord 'Guus-effect', zorgt ook dit jaar weer voor een nieuw woord. Het voetbalduel tussen Ajax en PSV ontardt eind oktober in een potje schoppen en schaven. Spelers zijn niet te beroerd om elkaar over en weer een elleboogstoot te geven of nog even na te trappen. Hoewel beide trainers na afloop boos waren op de spelers deed PSV-coach Guus Hiddink een elleboogstoot van Van Bommel af als een oploopsituatie. Dat klinkt alsof de speler in kwestie er ook niks aan kon doen.

Oranje-satire: Premier Balkenende heeft z'n handen dit jaar vol aan toestanden rond de Oranjes, maar draagt zelf ook ongewild een steentje aan bij aan de Oranje-soap. Eind november roept hij programmamakers op eens op te houden met al die grappen over de koninklijke familie. De Oranjes kunnen zich immers niet verdedigen, stelt Balkenende, die politiek verantwoordelijk is voor Neerlands meest besproken familie (nou ja, na de Breukhoventjes, de Brardjes en de Currietjes misschien.) Maar de oproep van de premier leidt alleen maar tot nog meer Oranje-satire.

P

Pardonregeling: Minster Rita Verdonk van Vreemdelingenzaken en Integratie komt met een pardonregeling voor asielzoekers die al vijf jaar wachten op een beschikking. Zo'n zeventuizend mensen dienen een pardonverzoek in, maar daarvan mogen er slechts 2200 blijven.

PC Hooftractor: ook wel stadstractor genaamd, oftewel de Sports Utility Vehicle, in gewoon Nederlands een uiterst luxe terreinwagen die in verreweg de meeste gevallen nooit in het terrein komt, want dan wordt-ie vies. Gevonden op Mybutler.nl en Intermediair van 5 juni (alleen offline beschikbaar)

Pluimveeactivist: De vogelpest levert meer nieuwe woorden op dan de kippenkliklijn. Ook pluimveeactivist is er een. Lieten dierenactivisten vroeger vooral dieren los, deze keer laten pluimveeactivisten kippen van hobbydierenhouders onderduiken om hen uit de handen van de pluimveeuimers te houden.

Postcodediscriminatie: Een nieuw verschijnsel in hypotheekland. Allochtone makelaars klagen dat banken sommige van hun cliënten een hypotheek weigeren, louter en alleen omdat hun woning in een verkeerde buurt staat. De banken gebruiken daarbij de postcode van het te kopen huis als selectiemiddel. Als je daarentegen in een hekkwerkwijk woont, zul je van postcodediscriminatie weinig last hebben.

PSV-pedofiel: Verwijzing naar Frans Spooren, een 39-jarige ex-directeur van voetbalclub PSV. De man wordt in mei

opgepakt op verdenking van seks met minderjarigen. Justitie besloot zijn naam vrij te geven toen bleek dat hij met HIV besmet was en dat wetende seks had gehad met de kinderen en met homoseksuele mannen.

R

Robin-Hood-heffing: In de ogen van GroenLinks worden de inkomensverschillen tussen rijk en arm in 2004 te groot. De partij pleit daarom voor de invoering van een Robin-Hood-heffing: Wie vier keer meer dan modaal verdient, moet 500 euro extra belasting betalen. De heffing komt er niet, maar GroenLinks opent wel een speciale Robin Hood-rekening.

Rookzuil: In 2004 wordt de nieuwe Tabakswet van kracht en mag er ook in treinen en op de meeste stations niet meer gerookt worden. Om de rokers nog een beetje tegemoet te komen, worden op veel stations rookzuilen of rookpalen geplaatst met een ingebouwde asbak. Roken mag dan alleen in een beperkte straal rondom zo'n paal. Het begrip 'rookzuil', dat we tot dusverre alleen kenden in de betekenis van rookkolom, krijgt daarmee een nieuwe betekenis.

S

Schaamdeur: Bijzondere toiletdeur die het midden houdt tussen een gewone en een draaiende deur. Hij hangt niet aan scharnieren, maar loopt aan de boven- en onderkant in een ellipsvormige rail. Bij het openen komt de deur in het midden van de deuropening te staan en wordt het een schot. Daardoor hoeven de vertrekkende en de nieuwe gebruiker elkaar niet te zien, iets wat de bedenker, studente industrieel ontwerpen Sietske Klooster (28) aan de TU-Delft, altijd een genante vertoning vond. (De Telegraaf, 31 januari 2003, betaalde toegang)

Scorebordjournalistiek: Journalisten zijn in de ogen van AZ-trainer Co Adriaanse eigenlijk maar kommaneuers. Goed, zijn cluppie had dan met 5-1 verloren van Roda JC, maar had toch echt het betere van het spel gehad. Maar ja, dat zien die stukkiesschrijvers dan weer niet. Zij kijken alleen maar naar de eindstand en bedrijven daarmee in de ogen van de verongelijkte trainer scorebordjournalistiek.

Smurfenspray Het nieuwste wapen van tramconducteurs tegen agressieve reizigers. De amokmaker wordt met een spuitbus ondergespoten en loopt vervolgens drie dagen met een blauw hoofd rond. De politie vindt het maar niets. Onbekend is of de spray ook daadwerkelijk is ingevoerd. (De Telegraaf, betaalde toegang)

Spooksollicitant: Je zou zeggen dat je in deze tijden van recessie in je handen mag knijpen als je uitgenodigd wordt voor een sollicitatiegesprek. Niet iedereen is echter even blij met zo'n oproep. MKB-Nederland klaagt er over dat steeds meer sollicitanten eigenlijk helemaal niet aan het werk willen. Maar ja, ze moeten nu eenmaal voldoen aan de sollicitatieplicht. Door zich onmogelijk te gedragen of idiote eisen te stellen aan de werkgever hopen ze afgewezen te worden. MKB wil daarom een meldpunt voor spooksollicitanten (Algemeen Dagblad).

Spoorlopen: NS gaat actie ondernemen tegen mensen die langs het spoor kuieren om een stuk af te snijden naar school, huis of werk. Ze zijn de schrik van elke machinist. Naast de spoorlopers kennen we ook nog de 'zigzaggers'. Dat zijn

mensen die tussen de gesloten spoorbomen doorlopen.

Staatswiet: Onder strikte voorwaarden mogen sommige patiënten die lijden aan MS, kanker, aids en Gilles de La Tourett bij de apotheker medicinale cannabis halen. Maar de van overheidswege verstrekte nederwiet, ook wel staatswiet of mediwiet genoemd, is van slechte kwaliteit. Helemaal nieuw is de term 'staatsiwet' overigens niet. De eerste vermelding vonden we al in 2000, maar daarna bleef het stil. Terug van weggeweest dus.

T

Thuisblijfmoederkorting: Na de fietsaftrek en de arbeidskorting zou Nederland toe zijn aan een fiscale noviteit: de thuisblijfmoederkorting. Het idee is afkomstig van de Reformatorische Maatschappelijke Unie, een christelijke vakbond, die vindt dat moeders die niet gaan werken, maar voor hun kinderen zorgen een belastingvoordeel moeten krijgen. Het woord levert in ieder geval veel punten op bij Scrabble.

Treinterrorist: Na de hangjongeren krijgen we in 2003 de treinterroristen, ettertjes van een jaar of zeventien die in het voorjaar de treinen van en naar Enkhuizen onveilig maken. Ze slopen de boel en molesteren reizigers en personeel. In een interview met de Volkscrant noemen ze zichzelf treinterrorist. De Telegraaf (betaalde toegang) spreekt van klierjongeren'

V

Vaderstress: Sinds vrouwen massaal zijn gaan werken, hebben mannen er een probleem bij: ook zij moeten een deel van de zorgtaken in het huishouden op zich nemen. Maar omdat ze nauwelijks gebruik maken van allerlei regelingen voor zorgverlof, leidt dat tot een hoop geren en gejaag, iets waar vrouwen overigens al eerder achter waren gekomen. Vaderstress is het gevolg, aldus Intermediair van 26 november.

Verklikkerkippen: Ambtelijke benaming voor kippen die als proefkonijn dienen. Deze kippen worden losgelaten op geruime pluimveebedrijven om te zien of de vogelpest definitief verdwenen is. Leggen de kippen niet het loodje, dan is de boerderij pestvrij en mogen de stallen weer herbevolkt worden.

Vruchtwatermanagement: woordspeling naar aanleiding van de zwangerschap van Prinses Máxima, gelezen in de Intermediair van 26 juni.

W

Winkelgeweld: Supermarktpersoneel speelt steeds vaker voor eigen rechter door winkeldieven op te pakken waarbij een flinke dosis geweld niet altijd geschuwd wordt. Nadat eerder twee AH-medewerkers landelijk in het nieuws kwamen, omdat ze tot twee keer toe een winkeldief niet bepaald zachtzinnig hadden aangehouden, haalt in oktober personeel van de Dirk van den Broek-vestiging aan het Marie Heinekenplein in Amsterdam de media. Vijf minderjarige vakkenvullers worden er van verdacht een winkeldievegge dusdanig te hebben mishandeld dat de vrouw overlijdt. GroenLinks vraagt daarop een debat aan over winkelgeweld, hoewel zich dat dus meestal buiten de winkel afspeelt. En passant krijgt het begrip "prijsvechter" ook een hele andere betekenis.

Y

Yippie: Niet helemaal Nederlands, maar toch. Yippie staat voor 'young intelligent person persuing independence and experience'. Meestal gaat het opm vrouwen, die hoge eisen stellen aan zelfstandigheid (zowel in werk als privé), financieel onafhankelijk zijn en desnoods een baan aan hun neus voorbij laten gaan, omdat ze liever een creatievere job willen. Bedacht door een werving- en selectiebureau uit Manchester, meldt het weekblad Carp (22 april).

Yoppie: Variant op de yup: Uit de koker van Michel van den Munchof van Twijnstra Gudde Management Consultants. Yoppies zijn young overachieving professionals. Yoppies zijn enorme strebers, zijn zeer ambitieus en rennen altijd maar door. Kandidaten voor een burn-out.

Z

Zeilcontacten: Nog zo'n woord uit de Mabel-affaire, meestal gebruikt in combinatie met het bijvoegelijk naamwoord "incidenteel" of "oppervlakkig". Naar eigen zeggen kende Mabel Klaas Bruinsma slechts van "incidentele zeilcontacten". Maar ex-lijfwacht Charly da Silva zag het anders. "Zai was dat waif van die Lange", zei de Chileen tegen Peter R. de Vries.

Zwembadastma: Werken in een zwembad is geen lolletje. Je schijnt er contacteczeem van te kunnen krijgen en natuurlijk een knallende koppijn van de hele dag al die schreeuwende koters aan je hoofd. Maar uit onderzoek van het Nederlands Centrum Beroepsziekten blijkt dat badpersoneel ook een verhoogd risico heeft op zwembadastma. De combinatie van chloordampen, zweet en urine kan leiden tot het ontstaan van chloramines die nogal vervelend voor de longen kunnen zijn,

Verantwoording

Om opgenomen te worden in deze lijst moeten woorden nog niet eerder in onze taal zijn opgedoken. Een paar uitzonderingen zijn gemaakt voor woorden die ineens na jaren weer opdoken of die een geheel nieuwe betekenis gekregen hebben, zoals de rookzuil. Bovendien moet het woord op internet te vinden zijn, omdat we willen linken naar de context.

Een woord gemist? [Mail de redactie](#).

Bekijk ook de [nieuw\(s\)spraak van 2002](#). Welke nieuwe woorden zijn inmiddels ingeburgerd?

Dit artikel maakt deel uit van de [eindejaarsspecial van Planet](#)

[stuur door](#)

[print](#)

[forumreglement](#)

[reageer](#)

[meer nieuws](#)

meer nieuws

- + ANP-nieuws van 13 uur
- + ANP-sportoverzicht van 13 uur
- + Trojan.Reapall
- + Backdoor.Zapinit
- + Trojan.Reapall
- + Backdoor.Zapinit
- + ANP-beursupdate van 12 uur
- + Weersverwachting van 12 uur
- + Olympische begroting Peking op 2 miljard dollar

+ Organisator opgepakt in verband met vlotdrama

+ Alle nieuws-berichten van de laatste 24 uur

**Supervoordelige
Zonvakanties**

Vanaf 99 euro!

**Boek snel en makkelijk
online!**

Sunweb
VAKANTIES www.sunweb.nl